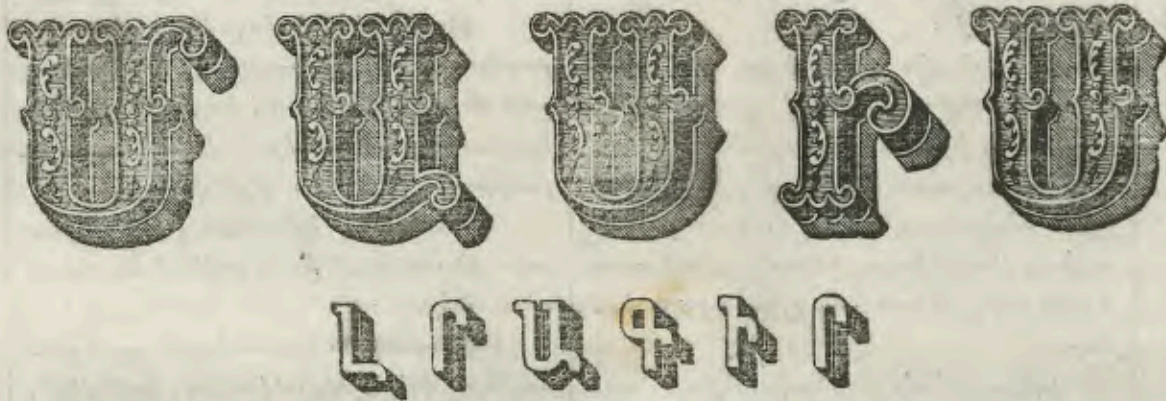

Տարեկան գինն է . . . 130 դր.
Վեցամսեայ " . . . 70 "
Եռամսեայ " . . . 40 "
Ի՞նչ է ծանուցումը տողին 80 փարս է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամեն ամսին 1 ին
եւ 16 ին կը սկսին :

Դուրս երթալից քաղցրեկտան չամիչու
ծախքը ամեն մէկ թիւին համար 25
փարս է :
Կտրուող վերաբերեալ չամիչ կամ որ
եւ ինչ գրութիւն, խմբագրին պիտի
ուղղուի . եւ ասոնց ծամբուն ծախս
քը իր կողմէն վրայ է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՏԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԱՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 21 ՕԿՏՈՅԵՐ

Այս անգամ Արարիկի նշանակու
թեան արժանի կարեւոր լուր մը չկայ :

Անգղիոյ խորհրդարանը դոյ է : Գաղ
ղիոյ մէջ ալ նոյն լուրերն են տիրած է
քաղաքական գործոց վրայ . ուստի լըրա
դիրներուն խօսքին ընդ թիւ միայն Ա. Մա
րտինի կայսեր ձանադարհորդութիւնն է
որ կը շարունակէ Գաղղիոյ Կորմանտիա
եւ Պարթիայի դաւաճանքուն մէջ : Ար
կարծել թէ կայսրն ու կայսրուհին ու
զոտ . 9/21 ին Փարիզ պիտի դառնայ
ին , անկէ Ան Քլաւերթայով . քանի
մը օր հոն կենալէ ետեւ . Պարիզ պիտի
երթային , ուսկից ալ կայսրը Շարմի բա
նակը պիտի երթար :

Օգոստ . 15 ին օրը Կարօլին կայ
սեր տօնակաթուղթեան հանդէսը ամենայն
չեղով թեամբ կատարվեցաւ Փարիզի
մէջ առանց կայսերներկայութեան , եւ
առջեւ տարիններուն պէս մեծ զօրահան
դէս եղաւ Արեւի դաշտին մէջ :

Փարիզէն եկած հեռագրական լու
րերը կը ծանուցանեն թէ Դանուբեան
խշնանութեանց կազմութեանը վերաբեր
եալ դաշնագրութիւնը օգոստ . 7/19 ին
ստորագրուել է եւ վաւերութեանց փո
խանակութիւնը մինչեւ հինգ շաբաթ պի
տի կատարվի :

Պոմպայէն յուլիս 7/19 թուով հե
տեւեալ լուրերը հասան Լոնտոն :

« Ալպլոյի անգղիական բանակը իր
կայանները քաշվեցաւ : Հիւսիսային զօ
րապետ անձնական տկարութեան պատ
ճառաւ զօրաց հրամանատարութիւնը
թողուց եւ Կարիէ զօրապետն անոր տեղն
անցաւ :

Ոսպերթս զօրապետը յուլիս 2 ին
Ժէյքօր հասնելով . թշնամին դէպի
հարաւ փախչել քիսաւ յիշեալ զօրա
պետէն հալածվելով :

Շակուրի Ռաճան անձնատուր եւ
ղաւ :

Հնդկաստանի վեճակը ընդհանրա
պէս լաւ է , թէպէտ տակաւին 20-30 հա
զար ապստամբ կայ պատերազմելու :

Անձրեւներն սկսան : ,

Անգղիոյ կառավարութիւնը մեծ
փութով շարունակել կուտայ Անգղիոյ
Ծովեզերքներն ամրացնելու համար ըս
կրպած շինութիւնները : Չորս Ծովա
յին պաշտօնակալ Իւրանտայի Ծովե
զերքներն աչքէ անցուցին եւ պատնէշ
ներ ու ամրութիւններ շինվելու տեղերը

որոշեցին : Առկիւնէ ձուլարաններն ան
դադար կը բանին , եւ երկու ամիսի մէջ
50 մեծամեծ թնդանօթ եւ 140 հազար
ռուբլ հանեցին :

Այս պատրաստութիւններն ընդհան
րապէս ապագային համար նախադրու
թեան միջոցներ համարված են :

Գաղղիական Ռաշէ լըպիլը 2 ին
նոտանի Հոնի-Քոնի քաղաքէն դրված
հետեւեալ նամակը կը հրատարակէ որուն
մէջ հետաքրքրական տեղեկութիւններ
կան դաշնակից նաւատուներուն ըջած
վերջին գործողութեանց վրայ :

« Երբոր Անգղիոյ ու Գաղղիա
յի իրենց թնդանօթակիր շոգենաներու
վրէյ . Հոնի-Քոնի վեր կելլին , 2 ին
նոտայի ոչ միայն դիմադրութիւն չընին ,
այլ եւ շրջակայ դեղերուն բնակիչները
գետին եզերքը հաւաքվելով . խոնարհ եր
կրպագութիւններ ընին անոնց որպէս թէ
երկնային կայսեր առջեւ էին : Այս երկը
պագութիւնները բարի մտօք էին ըսելէ .
վասն զի 2 իննոցի շար հոգիներն ալ կը
պաշտեն բարի հոգիներուն պէս . ուստի
այս երկրպագութիւններն ալ աւելի եր
կուղէ առաջ եկած կրնան համարվել քան
թէ յարգութեան :

« Դաշնակից թիւին-2 ին քաղաքին
մօտեցած ատենին թաթար ձիաւորնե
րու մեծ զանգ մը տեսան , որ սպառ
նական դիրք մը կը յուցնէր : Անգղիա
կան Սեւալ անուն թնդանօթակիր շո
գենաւ անմիջ ռուբլ մը արձակեց որ
յիշեալ թաթարաց գունդին մէջ տեղը
կնայով պայթեցաւ : Թաթարները զար
հուրելով . ամենայն զօրութեամբ փախ
չել սկսան : Այս տեսարանը շատ զուար
ճացուց զանգղիացեաց ու անգղիացեաց ծո
վային զօրքերը :

« Դաշնակից նաւերը մայիս 25 ին
թիւին-2 ինի առջեւ երկաթ նետեցին :
Հոն ալ 2 իննոցի կողմանէ դիմադրու
թիւն մը չտեսնովեցաւ . ընդհակառակն ,
քաղաքին դիմաւոր վաճառականներուն
կողմանէ պատգամաւորութիւն մը եկաւ ,
եւ ամենախորին անհաճութեամբ շատ մը
կով , ոչկար , հաւ ու ընդեղէն նուիրե
ցին Անգղիոյ ու Գաղղիոյ մեծ դեսպան
ներուն : Պատգամաւորները ծանուցին
թէ քաղաքին բոլոր իշխանութիւնները
եւ ամենէն մեծ թիւն մանտարինը այն աս
տիճան վախեցրէին դաշնակիցներն որ
Իէքին փախուր էին :

Դաշնակից հրամանատարները տես
նելով որ ամենեւին վախու բան մը չկայ ,
թոյլ տուին թնդանօթակիր շոգենաւաց
պաշտօնակիրներուն ու զօրքերուն որ ցա
մաք իջնին : 2 իննոցի առջեւ բերանը մեծ
հետաքրքրութեամբ եւ վախով նայեցան
անոնց , եւ ամենախոնարհ յարգանքներ

մատուցին , բայց ետքը դաշնակից ծովային
զինուորները ցատկելով ու խնդկատակու
թիւններ ընելով չննայիք ծիծաղել սկսան :
Հատկանշաւ բարեկամութիւն հաստատ
վեցաւ մէջերնին : Թիւին 2 ինի ժողովուր
դը խնդէրեւ . այլ մը ունի եւ յնցողները
հաբաւ են : Իսկապէս մարդիկ փորեւ
նուն զարնելով եւ մատով բերանին ցոյց
ապով . անօթի ըլլալին կը յայտնէին :
Այն ժամանակը դաշնակից զինուորները
պաքսիմատ , բրինձ եւ քանի մը մանր դը
րամներ նետեցին անոնց : Խեղճ չննայի
ներն իւր հրելով եւ ցեխին մէջ թա
փաւելով . նետված բաներն իրարու ձեռ
քէ կը յափշտակէին :

« Գաղղիոյ ու Անգղիոյ դեսպաննե
րը քաղաքը մտան եւ հոն յարմար տե
սած տուններն գրաւեցին իրենց եւ պաշ
տօնակալաց բնակութեանը համար :

« Քանի մը օր ետքը երկու զործա
կալ եկան Իէքինէն մեծ հանդիմաւ եւ
բազմաթիւ թաթար զօրքերով , եւ հը
րաւիրեցին մեծ դեսպաններն այցելու
թիւն ընելու Թոմինի-Հա անուն վերին
տեսուչին : Հետեւեալ , յուլիս 6 ին օ
րը Լորտ Իէքին եւ 7 ին օրը Ալոս սկսու
հը տեսութեան դային յիշեալ չննայի
նախարարին : Երկու քն ալ զինուորական
նաւադարաններով եւ բազմաթիւ զինու
որներով գաղթին որն որ չննացուց հետա
քրքրութիւնը շարժեց :

« Ասան թէ Թոմինի-Հա հաշտա
րար բերան մը կը գործածէ . բայց դաշ
նակից դեսպանները խիստ ծանր կը վար
վին :

« Ուստի եւ Ամերիկայի լիազօր
դեսպաններն ալ հասան ռուսաց Մեքե
ն անուն շոգենաւով , բայց թիւին 2 ին
հասնելուն պէս իրարմէ զտալեցան :

« Դաշնակից բոլորովն քանդեցին
Իէյ Հո գետին բերանը եղած ամրու
թիւնները : »

Անգղիայի Ամերիկա Ծովուն տա
կէն շինված հեռագրական թելը մէկ ժա
մու մէջ 100 խօսք կառնու կուտայ :

Տուպինէն լուր իրիւղեցաւ Ամերի
կա թէ հոս հիմա կէս օր է . հոտ ժամը
քանին է :

Պատասխան եկաւ թէ ժամը իրիւ
ռան մէկն է :

Կալիֆոռնի Լեմպերի քաղաքին մէջ
դաւադրութիւն մը երեւան երաւ Աստ
րիոյ կառավարութեան դէմ : Ամբաստան
եալները 11 հոգի են . ամենն ալ դըպ
րատան աշակերտ 13, 14 եւ 15 տարե
կան : Ասոնց մէկը գլխատութեան , ինը
շղթայակալ աշխատութեան եւ մէկը մէկ
ամիս բանտարկութեան դատաւարութեան
Այս դաւադրութեան պատճառաւ

ուրիշ մ'ալ երեւան երաւ կրպիւ , որուն
ծիւղերը մինչեւ Լեհաստան կը հասնի
եղեր , եւ նպատակը Աստրիոյ հպատակ
եղող բոլոր Ալալ ժողովուրդները ոտք
հանել եւ տան միլիոն ժողովուրդով հա
սարկապտութիւն մը հաստատել է եւ
ղեր :

Այսինքն մէջ մուրացկաններուն
չատուութիւնը կառավարութեան ուշադ
րութիւնը դրաւելով , թագուհին հրա
ման ըրաւ որ ինը աղքատանոց բացվի
արք կոնսիդուպան միլիոններու մէջ :
Մուրացկանութիւնը յառաջիկայ հոկ
տեմբեր ամսէն սկսեալ պիտի ազդելի :

Բակուղային օգոստ . 4/16 թուով
հետեւեալ լուրը կը գրեն Ա իէնա :

« Գարատաղի Տանկո իշխանն հե
տեւեալ յայտարարութիւնը ուղղեց Կա
րատաղացի :

« Կովիծծա անուն ծերակոյտի ան
դամը (որ մօտ օրերս Քոլաշիմ գիւղա
քաղաքին վրայ յարձակելով , դեղը կրա
կի տուաւ եւ բնակիչները ջարդեց) , եւ
Սիլիան անուն Աղբոտան իրենց պա
տօններէն մշտնջենապէս հանվեցան եւ
բանտարկութեան դատաւարացան : Իշ
խաւ մէկ Գարատաղի մը այսուհետեւ
չպիտի համարձակի Տանկոց վրայ յար
ձակելու , եւ ո՛րեւ ինչ մէկու մը եւ անոնց
ստացուածոցը դպչելու : Յանցանքն ու
պատիժը մի եւ նոյն պիտի ըլլան թէ մե
ծին եւ թէ պղտիկին համար : Թիւ որ
յարձակումը Տանկոց կողմանէ ըլլայ ,
պէտք է անոնց դէմ ինքընեքին պաշա
պանել մինչեւ որ հրացանի գնտակ մը
հասնելու հեռաւորութեամբ երկրին մէջ
յառաջ գան : »

Անցեալ շաբաթ Լոնտոնային հե
ռագրով լուր եկաւ թէ Ղիտտէի մէջ
պատահած ցաւալի սպստաբուրութեան
գործերը պատժուել համար Բ . Գրան
ձեռք առած ազգու միջոցներուն վրայ
Անգղիոյ ու Գաղղիոյ կառավարութեանց
կողմանէ խրկված հրամանները Քալա
թոն շոգենաւով Աղբոտանի հասնե
լէն առաջ . Ղիտտէյի առջեւ դանդաղ
անգղիական Սոյաք շոգենաւը տեղական
իշխանութիւններին հատուցում պա
հանջելով ու պատասխան չառնելով . քա
ղաքը ամբարկած է :

Բ . Գրան կողմանէ լիակատար իշ
խանութեամբ տեսուց խրկված վեմ .
Իսկապէս փաշան երկու օր ետքը Ղիտ
տէ հասնելով . կայսերական բարեկամ
կառավարութեան հրամաններն անմիջա
պէս ի գործ դնելու ձեռք զարկել է . եւ
յանցաւորաց դիմաւորներն 11 հոգի
մահուամբ պատժել է :

դասերին հետ աղբյուրն յառաջագնաց
թման վերաբերելով խօսակցութիւններ
ընելէ ետեւ, ի միասին ելան նորակառոյց
ժառանգաւորաց գործոցն սենեակները
պարտելու, եւ բարեկամ հաւատարմ
ամեն մէկ պարտած սեղանը զինելով իւր
ներքին դոհու թեւն զգացմունքը ցոյց կու
տար: Տղարանը մտած ժամանակը առին
քննողը ամեն ինչը լիզուով հա
մառաւ դրոշմ մը տպուելով՝ քանի մը
տրիսակ իրեն ընծայուեցաւ:

«Երբին վերադառնալիս» նշան իւր մեծ
դոհու թեւերը՝ առաւ պարզեւ շնորհեց
վանքին գործակալացը եւ գործաւորնե
րուն, եւ ապա վերադարձաւ ի քաղաք իւր
պալատը:

«Ենցեալ օր սաստիկ անձրեւի մը
ժամանակ խեղճ հայազգի դեղագին մը խոտ
շաղկապ լինելով դաշտին մէջ զնալու տ
անէ՝ կայծակէ գործակալութիւնը տարեցաւ իւ
րեն եւ իւր կրնակի խոտնալ մէկ տեղ: Ման
դաշտին ալ ծալուելու իրար եկեր էր
մութնով ծալուածի պէս»:

ԽԱՐՆ ԼՈՒՆԵՐ

Գարաապիկ սահմանները որոշե
լու համար գաշակեց տէրութեանց հաս
տատած գործակալները՝ իրենց գործը լը
մնցունելէն ետեւ Կ. Պօլսի պիտի դան եւ
իրենց աշխատութեան արդիւնքը Բ. Դը
րան որոշմանը յանձնեն:

— Մարաքազաքիս մէջ հրատա
րակած Պալատիկն լրագրող իւր կու
տայ թէ Պալատիկի գանալան կողմերը
հեղեղանման անձրեւներ գարով՝ գետերն
յորդեր ու բոլոր դաշտերը ծածկեր են:
Սիւնի, Լոբաթլոբայի, Սիւնի, Օսթաթի,
Թրեմուրի, Իլիւնայի, Տրեմուրի, Սիւ
նի, Բալիկի, Իսթի, Օսթաթի,
Սիւնի, մէջ տեղը եղած բոլոր երկր
ներն աղակերպ են: Տուներ, ջաղաց
ներ, խանութներ, եւ շատ կենդանի, նաեւ
մարդիկ, կանայք ու տղայք ճուրղը ճը
շեր տարեր են: Դանուր գետը անգա
րա փայտակներ ու դիակներ կը թշե
կը տան:

— Ենթադրուած զոյգը նա
մակ մը լուր կուտայ թէ յուլիս 30ին
ըրբ քաղաքին բնակչոց բոլոր երեւելիները
Տափի եւ Բրիտանիայի կուսակալին կող
մանէ ժողով հրաւիրվելով, անցեալ տա
րի կուսակալին պալատն այրելուն պատ
ճառներն ու պարագայներն քննելու յա
տուի պաշտօն ունեցող Կուսակալի պէ
զնդակալան եւ եղբունդատ առանկին
նախագահ Կեղեթ Էֆենդի ծանուցին այն
ժողովին մէջ թէ քննութիւնները լմնացա
ն են, եւ դատաստանին վերաբերելով ամեն
գրութիւնները կարդալին: Յիշեալ զը
րութիւններէն յայտնի եղաւ թէ հրեւ
հին պատճառը դիպուածական էր, հե
տեւեալը շատ մարդոց վայր կղած կա
կածները փարատեցան: Եւս եղած քն
նութիւններուն մէջ 200ի չափ մարդու
հարցաւորն եղեր էր:

Դոգովը գործին ստուգութեանը տե
ղականային ետեւ շնորհակալ եղաւ Կուս
ակալի պէզնին, եւ ետքը Կուսակալին մը շինե
լով ամենն ալ ստորագրեցին:

— Եւտի գուլի գուրը եղած
Սուրբ Յակոբ եկեղեցւոյն տարեգործ
ածնը որչափ որ դիտանքներ ամօյն մէջ
Սուրբ Յակոբ Մեծոյ հայապետին
ստեղծութեան օրը կը կատարվի, այ
ստեղծութեան շատ բարեկարգ անձինք

նոյն օրը ձմեռ բլրալուս պատճառաւ հոն
չկարենալով երթալ, աղբոյն որոշե
ցաւ, որ Եւրոպ Ստուածածնի վերա
միւսման տօնին ութերորդ օրն ալ յա
տուի կրօնական հանգիստը կատարվի նոյն
եկեղեցւոյն մէջ ի հրեւեար միւսթարու
թիւն ջերմեանդ ժողովուրդը:

— Մեծապատիւ բարեկարգ տղամը Ս.
Ստուածածնայ Ս. Երաթիւսան տօնին
կիրակի օրը առաւօտ եւ իրիւն քանի
մը տեսիլ կերակուրներով առաւ հա
կերթով տուաւ Սուրբ Փրկչի հիւանդա
նոցին մէջ պատասխարելով խղճալաց. եւ
նոյն օրը Սուրբ Փրկչի եկեղեցւոյն մէջ
հրեւեար պաշտօն եւ աղօթքներ եղան
նոյն աղագետը յարգելոյն համար:

— Գաղղեցի Երեւելեան եւ Զիւ
սիսային երկրորդ զինուորն ընկերութիւն
ները՝ Գերմանիայի եւ Եւսթրիայի երկա
թուղիներուն եւ Գանուրի շրջապատնա
ւարկութեանը ընկերութիւններուն հետ
յարաբերութիւն հաստատուելով, այնպիսի
կարգադրութիւններ ըրին, որ Գերմանի
այի ծառայող Փարիզի ու Կ. Պօլսոյ մէջ
հարցաւորութիւններն աւելի կը զեւ
րանան:

Եւս կերպով Փարիզի արեւելեան
կամ հիւսիսային երկրորդ ծառայ
ելով մէկը ուղղակի Եւսթրիայի սահմա
նապիսին վայր եղած Պոմպիւս քա
ղաքը եւ անկէջ Գանուրի եկեղեցը եղած
Պալատիկնաւ հանդիպողը կը համարէ: Զին
դեան շրջանակները նստելով Կալաց, Կա
լացի ալ ծովային մեծ շրջանակները նս
տելով 40 ժամու մէջ Կ. Պօլսի եւ 20
ժամու մէջ Օսթաթի կը համարէ: Եւսթի
Կ. Պօլսոյ ու Փարիզի մէջ եղած ծառ
քան ութուկէս օրի կիշայ. եւ Օսթաթի
ու Փարիզի մէջ եղած ծառքան եօթու
կէս օրի:

— Կալակիւթայ թիւերուն մէջ ծա
նուցիցը թէ Կալակի խանի դրամաւոր
ներէն մէկը Մաթէօ անուն 600 հազար
գուռու շիւրթովութեամբ Զեյթին
Էֆենդի մէկին մէկալէն ժողովելով փախելու
եաքը փնտրվելով թիւակալութիւն մը խա
նութիւն պահուած տեղէն գտնվել էր:
Եւս գողը տեսնելու քանոր տարվե
լէն ետեւ գողցած ստանկներն ու պահած
ըլլալը հասցնելու համար եղած հարցա
ւորմանն ան պատասխանը՝ կուտար միայն
թէ ստանկները փախցունելու օգտին ժա
մանակը ծառքան գողերը ձեռքէն յա
փուշակել էին: Հարցաւորմանին այս
պատասխանէս զոհ չըլլալով, այնպիսի
ըրին որ վերջապէս Մաթէօ յայտնեց ըս
տանկներուն պահուած տեղը: Իսկայն առա
ջութեան գործակալները դալին Զեյթին
յոյն քահանայի մը տունը, եւ հոն ջահ
րի մը մէջը ջուրին երեսին քանի մը մառ
նաչափ վեր՝ քարի մը խոտանին մէջ ծրար
մը գտան մօմաղը կառուի մէջ փաթկած
ու կըրկով: Եւս ծրարը քանկելով տե
սան որ մէջը 540 հազար գուռու շիւրթ
մար մը կար: Տեսնելու արշտանեան
Կալակի խանի դրամաւորները կանգ
ելով Մաթէօի գողցած ստանկները տեսե
րուն գործուց:

— Կալակի խանը գրաւման օրուն
թիւն ընող երկու յոյն եւ մէկ յայ մը
ստաւ թղթադրամ շինելու յանձնար
բունքիցան ու բանտ գրկեցան:

— Տեսնելու արշտանեան գործակալները
անցեալ չորեքշաբթի օրը 5000 գուռու
շիւրթով զրամ բանցին որ մարդ մը նա
կը տանէր գուռ խրկելու համար: Եւս
գուռակն կէտը բռնող գաղթիկներուն

արկեցաւ, ինն ալ տրոջը:

— Հարաւ առաւ Կեղեցիկ
կողմ անգղիական Կալակի շրջանակ
վայելու հազար տրիսակ մը ցամաք եւ
կողմ իր անուակները մաքսատան մէջ
նայված ժամանակը մաքսի գործակալնե
րէն մէկը տեսաւ որ անուակներուն խորու
թիւնը անոնց արտաքին երեւոյթին հա
մառաւ չէր, կատարել գնաց: Տրիսակ հա
կանալով՝ հարկը դուրուշ գրաւ անոր
ձեռքը՝ ասկից աւելի կատարել երթա
լով գործակալը անուակին տակը սկսաւ
քննել եւ ահաւ որ տակի ծածուկ մա
սին մէջ լեցուն թղթադրամ տեղաւոր
ված էր: Միւս երկու անուակներն ալ այս
կերպիւ քննվելով, մէջէն մէկ միւսին եր
կու հարկը երսուն հազար գուռու շիւրթ
թղթադրամ եւ 20 գուռու շիւրթ: Եւս
քը վրան նայելով՝ քանի հազար դու
րու շիւրթ թղթադրամ ալ հանդերձներուն
մէջէն գտնվելու, որոնք չըջաղկաւոր
փախցաներուն ու մաքս քովին մէջ վար
պետութեամբ կարուած էին:

Սուր վայր յիշեալ տրիսակ իր սրն
տուկներով մէկ տեղ տեսնելու համար
ուր տարվեցաւ:

Եւս շիւրթ հարցաւորման կինը յայ
տարարութիւն ըրաւ թէ ինքը Սուրա
ւալի եւ երեւել ընտանիքի մը անուն
տուաւ:

Յայտնի է որ այս կինը դրամաներ
ներու ընկերութեան մը անգամ եւ գոր
ծիւր եղած է: Եւս ինքը՝ զատուտանական
քննութիւններէն ու հարցաւորմանէն
անշուշտ ընկերներն ալ կը յայտնվին:

— Կերպիւ Եւս Սեֆ Զոգե
նաւը շաբաթ առաւ եկած տեսնը Սու
րայ Պալատիկի առջեւ ձեթիւնաւ մը ըն
կողմէջ՝ Կալակի ու երկու նաւաւ
տի խղճեցան:

— Ենցեալ չորեքշաբթի իրիւն
Սարկաւ Եֆենդի Մահալին ու թաւի
կան հայու տղայ մը նաւաւաւորացին վայ
պտաւած ժամանակը ծովին ինչաւ առանց
մէկէ մը տեսնվելու, եւ կիս ժամու չափ
եաքը մարմինը ծովուն մէջ տեսնվելով
գուռ հանվեցաւ. բայց մեռած էր:

— Սիւնի գիւղը անցեալ շա
թու Եւսին անուամբ յոյն զինուորան
մը ինքեցիկ կախեց:

— Ենցեալ շաբաթ Պալատիկ տե
րէի լեւը խրուած մը յոյն մը սպանե
լով ծովի ժամացոյցն առաւ փախաւ:

— Կեղեցիկ գրված նամակ մը
լուր կուտայ, թէ գաղղիացւոյ Կ. Սու
րոյն իրարը Պալատիկ Կեղեցիկի առ
պետութեան պատուանշանը խրկել է յիշ
եալ քաղաքին կառավարիչ (գալմադամ)
Կհմալ պէյին:

— Իւլանայի մէջ ցարին գարի եւ
այլն հնձելու համար մեկնելով մը հար
ված է: Եւս զիւտը հնձող մշակներուն
աղբուտի գուռը դրցելով, մշակներն
ոտքերուն անկարգութիւններ ըրին Բիւ
քէնի գեղին մէջ: Եւս խոտովութեան
առաջին առնելու համար աղբու միջոյ
ներ ի գործ գնել պէտք եղաւ:

— Գեղիւրայի Կալակի խանի լրագր
ըր կը ծանուցանէ թէ անուակներ թա
ղաւորութեան մէջ կանանց շրջադեւ
տին ներքէն գրված խոշոր մալաքոֆ
ները հասարակաց հանգստութեան պա
ճառաւ դատաւարութեան: Օրիորդ մը
2 ֆրանք տուեցան վճարելով՝ փողոցին
մայթը (գալորըմ) իր մալաքոֆին պա
տա

ճառաւ բոլորովին գրաւած ըլլալուն հա
մար, որով հասարակաց անցուղարկին
արգելք եղեր էր:

— Ենցեալ հիւսիսային ցրտած բու
լոր հրեւի թիւը՝ ներկայ տարեգործութեան
կազմութեան հաշիւներուն նայելով
4,690,000 հոգի է: Եւս 2,451,170
Եւրոպայի մէջ կը բնակին:

— Եւսթրիայի լրագրիւններէն մէկը լուր
կուտայ թէ Եւսթրիայի հրեւից ուսուցիչ
ները խոտաւոր են քրիստոնէութեան
դաւանաւոր թէ որ ասկից միջեւ տասնեւ
հինգ տարի Եւսթրիան աշխարհը չգայ:

— Եւսթրիայի լրագրիւններէն մէկը լուր
կուտայ, թէ այս օրերս Եւս
թանայի Բիւնկայ քաղաքին շրջապատն
ըր անձրեւ մը եկեր է որ մեղանկ պէս սեւ
գոյն մը ունի եղեր է: Քանի մը անձինք
որ զոյլը (գոգա) դրեր էին իրենց տանը
դուրը՝ կարծեր են թէ դրցելն աղատուն
եւ ջուրը պարպեր են. բայց վերջին գոյ
լըր սեւ ջուրով լցվել են: Հաս մար
դիկ անձրեւի բռնվելով հազուադէպ
սեւ ներկվել է: Եւս կարգէ գուռ անձ
րեւին սառ գութեանը ապացոյց ունենա
լու համար՝ շատ մարդիկ շիշերու մէջ ա
ւեր ու պահեր են:

— Կաղղեցի Կալակի գաւառին Կա
ղալ անուն գեղը յուլիս 22ին հրեւի
պատահեցաւ Եւսթրիայի Եւրոպ անուն
գաղղիացի մը տանը մէջ: Տանը տէրը
մէջը չէր, բայց օգնութիւնները չու
հանկելով եւ աղէկ ջանք ըլլալով հը
ղեհին առաջին անգամ Կալակի մա
րկու աշխատանքները հարկ սեպեր էին
առաջ անհետանալուն կարասիները պար
տել: Կ. Եւրոպ անուն գաւառաւորն առ
աւ որ փողերի անուակ մը մէջէն 1200
ֆրանքի ոսկի գրամ եւ գողցի մը մէջ
500 ֆրանքի արծաթ գրամ գողցել էր:

Կալակի անուակը անգղիական վրային
գտնվելու բայց մէջը բան չկար: Կ. Եւ
րոպ գաւառաւորն առաւ անուակ թեւան, բայց
միջեւ յուլիս 26ին օրը եղած խոտա
կութիւններն անպատու զեւրան: Կ. Եւր
ոպ այս անգամ իր ստանկները գտնելն
յոյսը կարելով, հրապարակաւ ծանու
ցում ըրաւ որ վհուկ (պարծը) մը պի
տի երթայ հարցունէ ու գողը գտնէ: Եւս
յայտարարութիւնը կատարելու յաջո
ղեցաւ կրտս Եւսթրիայի Եւսթրիայի
Կ. Եւրոպ 1700 ֆրանքը երեսուն եւ
լաւ հետեւեալ օրը: Գողը վախճալով
որ վհուկին ձեռքը կը յայտնվի, ստան
կները պարկի մը մէջ լեցունելով քովի
տանը յարկին վայր տարեր ձգեր էր:

— Փարիզի լրագրիւններէն հետեւեալ
հետաքրքրական դեպքը կը պատմեն:

Եւսթրիայի մը օր առաջ Կ. Եւսթրիայի
գիւղերին մէջէն մէկը իր տունը մտած ժամանակ
տեսաւ որ մարդ մը իր դուռը տակը անշարժ պա
կեր էր: Հարմար ըրաւ ծառային օրնայի թէ վի
րաւորեալ կամ մեռած է: Եւսթրիայի ծառան
զինվել էր:

Կ. Եւսթրիայի հարուստ եւ զուտաւոր տղ
նուական մը ըլլալով՝ շատ անգամ կարգէ գուռ
հաճոյքներ կը կատարէ:

— Կ. Եւսթրիայի մը մարդը, ըստ իր ծառայ
ներուն, ու իմ անեական տարեք:

Զին հանկելու զինով, բարակ շապիկ
մը հագուցին, միտաբանայ թաղիկնայի մը փաթ
թեցին գրուելու եւ կոմիս անկողնոյն մէջ տեղա
ւորեցին:

Եւսթրիայի մարդ քաղցիկաւ դնաց եւ դի
նով միջեւ լոյս հանդիպաւ քնացաւ:

Եւսթրիայի մը մը մէկին միջոցները շոր
թում մը ընելով աչքը բացաւ: Զին փայլեա
ղեւտ ծառայներ՝ որ իր արմնաղան կ'ապակին,
քովի մտեցան եւ խորին տխրածութեամբ հար
ցուցին թէ ինչ հրաման կ'ընէ:

Կ. Եւսթրիայի մը անուն հաղթից տար տէր

